

1620

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ¹⁾

z dnia 9 grudnia 2011 r.

w sprawie szkoleń dla kandydatów do sprawowania pieczy zastępczej

Na podstawie art. 52 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 149, poz. 887) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa liczbę godzin i zakres programowy szkoleń dla kandydatów:

- 1) do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz
- 2) na dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego.

§ 2. 1. Zakres programowy szkolenia dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz dla kandydatów na dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego, obejmuje:

- 1) elementy prawa rodzinnego oraz zagadnienia z zakresu praw dziecka;
- 2) regulacje prawne w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, w tym:
 - a) zagadnienia organizacji opieki nad dzieckiem i możliwości uzyskania wsparcia w wychowaniu dzieci, w szczególności informacje o zadaniach i kompetencjach organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej oraz powiatowego centrum pomocy rodzinie w sprawach dotyczących rodzin zastępczych zawodowych, rodzin zastępczych niezawodowych, rodzinnych domów dziecka i placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego,
 - b) zasady finansowania rodzin zastępczych zawodowych, rodzin zastępczych niezawodowych, rodzinnych domów dziecka i placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego;
- 3) wiedzę na temat specyfiki pieczy zastępczej, jej celu i czasowego charakteru;
- 4) wybrane elementy pedagogiki, psychologii rozwojowej i wychowawczej, z uwzględnieniem:
 - a) problemów dotyczących rozwoju dziecka wychowywanego poza rodziną naturalną,
 - b) wpływu sytuacji kryzysowych na dziecko i rodzinę,

- c) wiedzy na temat więzi, ich budowania i znaczenia w życiu dziecka,
 - d) występowania przemocy w rodzinie,
 - e) efektywnej komunikacji z dzieckiem oraz innymi uczestnikami procesu pieczy zastępczej, z uwzględnieniem rodziców biologicznych dziecka,
 - f) potrzeb edukacyjnych dzieci i sposobów wspierania dzieci w kompensowaniu opóźnień edukacyjnych i rozwijaniu zainteresowań;
- 5) podstawy wiedzy o rozwoju fizjologicznym i zdrowiu dziecka, profilaktyce prozdrowotnej, objawach sygnalizujących choroby i postępowaniu w takich przypadkach;
 - 6) wiedzę o wpływie środowiska, w którym dziecko się wychowuje, na jego rozwój i zachowanie;
 - 7) wiedzę i umiejętności rozpoznawania indywidualnych potrzeb dziecka oraz oceny sytuacji dziecka;
 - 8) wiedzę z zakresu organizacji pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka lub placówce opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego;
 - 9) organizowanie wspomaganie rozwoju dziecka z problemami emocjonalnymi i zaburzeniami zachowania;
 - 10) podstawową wiedzę o uzależnieniach i ich wpływie na dziecko i rodzinę, a także o rozpoznawaniu objawów występowania u dziecka uzależnień;
 - 11) wiedzę o znaczeniu rodziny biologicznej w życiu dziecka oraz wskazówki do udziału rodziny zastępczej w planie pracy z rodziną biologiczną, prowadzonej przez asystenta rodziny i koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej, ze szczególnym uwzględnieniem kontaktów bezpośrednich i pośrednich z rodziną biologiczną oraz działań ukierunkowanych na reintegrację rodziny biologicznej lub zapewnienie dziecku trwałego środowiska rodzinnego;
 - 12) wiedzę na temat wpływu pieczy zastępczej na środowisko rodziny zastępczej ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb dzieci naturalnych kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka i kandydatów na dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego;
 - 13) zapoznanie się z doświadczeniami wychowawczymi rodzin, które sprawują pieczę zastępczą, w formie praktyk w rodzinie zastępczej zawodowej, rodzinnym domu dziecka lub placówce opiekuńczo-wychowawczej.

¹⁾ Minister Pracy i Polityki Społecznej kieruje działem administracji rządowej — rodzina, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 listopada 2011 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Pracy i Polityki Społecznej (Dz. U. Nr 248, poz. 1485).

2. Liczba godzin szkolenia, przeznaczona na zakres programowy, o którym mowa w ust. 1, nie może być mniejsza niż 60 godzin dydaktycznych, w tym 10 godzin szkolenia z zakresu określonego w ust. 1 pkt 13.

§ 3. 1. W przypadku kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz kandydatów na dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego zakres programowy szkolenia, poza zakresem określonym w § 2, obejmuje dodatkowo:

- 1) specyfikę funkcjonowania rodzin zastępczych zawodowych, rodzinnych domów dziecka lub placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego;
- 2) wiedzę o metodach postępowania z dzieckiem przejawiającym zaburzenia zachowania i trudności w funkcjonowaniu społecznym;
- 3) doskonalenie umiejętności opiekuńczych, umiejętności radzenia sobie z trudnościami wychowawczymi oraz pokonywania trudności związanych z kompensacją opóźnień rozwojowych dziecka;
- 4) wiedzę o metodach i technikach stosowanych w pokonywaniu przez dziecko niepowodzeń szkolnych;
- 5) metody przeciwdziałania wypaleniu zawodowemu.

2. Liczba godzin szkolenia, przeznaczona na dodatkowy zakres programowy, o którym mowa w ust. 1, nie może być mniejsza niż 15 godzin dydaktycznych.

§ 4. 1. W przypadku kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz kandydatów na dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego, którzy będą sprawować opiekę i wychowanie nad dziećmi niepełnosprawnymi, zakres programowy szkolenia, poza zakresem określonym w § 2 i 3, obejmuje dodatkowo:

- 1) wiedzę z zakresu wczesnej diagnostyki, w tym wczesnego rozpoznawania zaburzeń rozwojowych, interwencji i wspomaganie rozwoju dziecka, jako kompleksowej wielospecjalistycznej pomocy dziecku niepełnosprawnemu;
- 2) wiedzę z zakresu rozwoju dziecka, w tym rozwoju psychoruchowego, emocjonalnego i społecznego oraz metod rewalidacji i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego;
- 3) informacje o organizacjach i instytucjach wspierających oraz udzielających specjalistycznej pomocy rodzinom wychowującym dzieci z różnego rodzaju dysfunkcjami;

4) wiedzę z zakresu specjalnych potrzeb dzieci niepełnosprawnych.

2. Liczba godzin szkolenia, przeznaczona na dodatkowy zakres programowy, o którym mowa w ust. 1, nie może być mniejsza niż 20 godzin dydaktycznych.

§ 5. 1. W przypadku kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, która będzie sprawować opiekę i wychowanie nad dziećmi umieszczonymi na podstawie przepisów o postępowaniu w sprawach nieletnich zakres programowy szkolenia, poza zakresem określonym w § 2 i 3, obejmuje dodatkowo:

- 1) wybrane zagadnienia z zakresu metod i zasad oddziaływań resocjalizacyjnych i terapeutycznych, w tym socjoterapeutycznych oraz profilaktyczno-wychowawczych;
- 2) wybrane zagadnienia z zakresu zachowań wykraczających poza normy społeczne i prawne, ze szczególnym uwzględnieniem wpływu przemian cywilizacyjnych i kulturowych na zachowania dysfunkcyjne dzieci i młodzieży oraz związaną z tym konieczność dostosowania metod interwencji kryzysowej i oddziaływań profilaktycznych;
- 3) podstawy wiedzy o zasadach odpowiedzialności nieletnich, zasadach i trybie postępowania przed sądem rodzinnym oraz przepisach dotyczących kuratorów sądowych.

2. Liczba godzin szkolenia, przeznaczona na dodatkowy zakres programowy, o którym mowa w ust. 1, nie może być mniejsza niż 20 godzin dydaktycznych.

§ 6. 1. W przypadku kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego zakres programowy szkolenia, poza zakresem określonym w § 2 i 3, obejmuje dodatkowo zagadnienia dotyczące adaptacji psychospołecznej do nowej sytuacji, a także sposobu przygotowania dziecka i rodziny zastępczej do krótkiego pobytu dziecka w tej rodzinie.

2. Liczba godzin szkolenia, przeznaczona na dodatkowy zakres programowy, o którym mowa w ust. 1, nie może być mniejsza niż 10 godzin dydaktycznych.

§ 7. Szkolenia, o których mowa w § 2–6, są prowadzone w formie zapewniającej aktywny udział uczestników.

§ 8. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2012 r.

Minister Pracy i Polityki Społecznej:

W. Kosiniak-Kamysz